

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0172/2011

20.4.2011

ДОКЛАД

относно външното измерение на социалната политика, насърчаване на осигуряването на трудови и социални стандарти, както и европейската корпоративна социална отговорност (2010/2205(INI))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Richard Falbr

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	18
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО РАЗВИТИЕ	24
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ	30
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ	33

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно външното измерение на социалната политика, насърчаване на осигуряването на трудови и социални стандарти, както и европейската корпоративна социална отговорност (2010/2205(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 2, 3, 6 и 21 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид членове 7, 9, 145-161, 206 -209 и 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 5, 12, 14, 15, 16, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34 и 36 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека (1948 г.) и другите инструменти на ООН в сферата на правата на човека, по-специално Пакта за граждански и политически права (1966 г.), Пакта за икономически, социални и културни права (1966 г.), Конвенцията за премахване на всички форми на расова дискриминация (1965 г.), Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (1979 г.), Конвенцията за правата на детето (1989 г.), Международната конвенция за защита правата на всички работници-мигранти и членовете на техните семейства (1990 г.) и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (2006 г.)¹,
- като взе предвид рамката на ООН за предприятията и правата на човека „Защита, зачитане и обезщетяване“, предложена от специалния представител на генералния секретар по правата на човека, транснационалните корпорации и други предприятия, професор John Ruggie, одобрена с единодушие от Съвета на ООН по правата на човека през 2008 г. (резолюция 8/7), неотдавна формулираните ръководни принципи за прилагане на рамката² и заключенията на Съвета по външни работи през декември 2009 г., които отбелязват значителната роля на предприятията за постигане на пълно зачитане на правата на човека и изразяват отново пълната подкрепа на Съвета по отношение на дейността на специалния представител на ООН³,
- като взе предвид последния доклад на специалния представител на генералния секретар на ООН по въпроса за правата на човека и транснационалните и други предприятия John Ruggie⁴,
- като взе предвид Европейската социална харта, и по-специално членове 5, 6 и 19 от

---

¹ <http://www2.ohchr.org/english/law/>

² <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework>

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf

⁴ <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework>

нея¹,

- като взе предвид Европейската конвенция за правния статут на работниците-мигранти²,
- като взе предвид конвенциите на Международната организация на труда, по-специално осемте основни конвенции относно свободата на сдружаване и ефективното признаване на правото на колективно договаряне (Конвенции №87 и №98), относно премахването на всички форми на принудителен или задължителен труд (Конвенции № 29 и №105), относно премахването на дискриминацията по отношение на заетостта и на професионален признак (Конвенции №100 и №111) и относно ефективното премахване на детския труд (Конвенции № 138 и №182)³,
- като взе също така предвид следните конвенции на МОТ относно трудовите клаузи (обществени поръчки) (Конвенция №94) и относно колективното трудово договаряне (Конвенция №154)⁴,
- като взе предвид Дневния ред за достойни условия на труд на МОТ и Глобалния пакт за заетостта на МОТ, приети с глобален консенсус на 19 юни 2009 г. на Международната конференция по труда⁵,
- като взе предвид декларацията относно социалната справедливост за справедлива глобализация, приета чрез консенсус от 183-те държави-членки на МОТ на 10 юни 2008 г.⁶,
- като взе предвид Споразумението от Маракеш за създаването на Световната търговска организация (СТО)⁷, , както и декларацията, приета на четвъртата министерска конференция през ноември 2001 г. в Доха, и по-специално параграф 31 от нея⁸,
- като взе предвид Общото споразумение по търговията с услуги и по-специално член 1, параграф 2, буква г) от него, т.нар. MODE 4⁹,
- като взе предвид доклада на Световната комисия относно социалното измерение на глобализацията, озаглавен "Справедлива глобализация: създаване на възможности за всички"¹⁰,
- като взе предвид "декларацията на лидерите" от срещата на високо равнище на Г-

---

¹ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/163.htm>

² http://www.coe.int/t/dg3/migration/documentation/Default_conv_en.asp

³ <http://www.ilo.org/ilolex/english/convdisp1.htm>

⁴ вж.

⁵ <http://www.ilo.org/jobspact/about/lang--en/index.htm>

⁶ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@cabinet/documents/publication/wcms_099766.pdf

⁷ http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/04-wto.pdf

⁸ http://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁹ СТО: ГАТС, член 1, параграф 2, буква г) = MODE 4.

¹⁰ Женева, МОТ 2004 г. <http://www.ilo.org/fairglobalization/report/lang--en/index.htm>

20, проведена в Питсбърг на 24 и 25 септември 2009 г.¹ ,

- като взе предвид последните актуализации на Ръководните насоки на ОИСР за мултинационалните предприятия² ,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз от 20 декември 2006 г. за създаване на Европейски фонд за приспособяване към глобализацията³ , както и за изменение на Регламент 546/2009,
- като взе предвид Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги⁴ (ДКР),
- като взе предвид своята резолюция от 20 септември 1996 г. относно съобщението на Комисията относно включване зачитането на демократичните принципи и правата на човека в споразуменията между Общността и трети страни (СОМ(1995)0216)⁵ , както и своята резолюция от 14 февруари 2006 г. относно клаузата за правата на човека и демокрацията в споразуменията на Европейския съюз⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2001 г. относно откритостта и демокрацията в международната търговия⁷, настояваща за зачитане от СТО на основните социални стандарти на Международната организация на труда (МОТ), както и за приемане от Европейския съюз на решенията на МОТ, включително евентуални призови за санкции, свързани със сериозни нарушения на основните социални стандарти,
- като взе предвид своята резолюция от 23 май 2007 г. относно осигуряването на достойни условия на труд за всички⁸, съдържаща искане за включване на социални стандарти с цел насърчаване на достойни условия на труд в търговските споразумения на Европейския съюз и по-специално в двустранните споразумения,
- като взе предвид своята резолюция от 15 ноември 2005 г. относно социалното измерение на глобализацията⁹,
- като взе предвид своята резолюция от 5 юли 2005 г. относно експлоатацията на деца в развиващите се страни със специален акцент върху детския труд¹⁰,
- като взе предвид своята резолюция от 6 юли 2006 г. относно справедливата

¹ <http://www.pittsburghsummit.gov/mediacenter/129639.htm>

² http://www.oecd.org/document/33/0,3746,en_2649_34889_44086753_1_1_1_1,00.html

³ ОВ L 48, 22.2.2008 г., стр.82.

⁴ ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

⁵ ОВ С 320, 28.10.1996 г., стр. 261.

⁶ ОВ С 290Е, 29.11.2006 г., стр. 107.

⁷ ОВ С 112Е, 9.5.2002 г., стр. 326.

⁸ ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр. 321

⁹ ОВ С 280Е, 18.11.2006 г., стр. 65

¹⁰ ОВ С 157 Е, 6.7.2006 г., стр. 84.

търговия и развитието¹ ,

- като взе предвид своята резолюция от 22 май 2007 г. относно Глобална Европа – външни аспекти на конкурентоспособността² в отговор на съобщението на Комисията до Съвета и Европейския парламент, озаглавено „Глобална Европа: Конкуренция на световно ниво. Принос към стратегията за растеж и заетост на ЕС“ (COM(2006)0567),
- като взе предвид своята резолюция от 30 май 2002 г. относно "Зелената книга на Комисията за насърчаване създаването на европейска рамка за корпоративната социална отговорност"³ и тази от 14 април 1999 г. относно "Европейски критерии за европейските дружества, които извършват стопанска дейност в развиващи се страни: към Европейски кодекс на поведение"⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 13 март 2007 г. относно корпоративната социална отговорност: ново партньорство⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2010 г. г. относно корпоративната социална отговорност в споразуменията за международна търговия⁶,
- като взе предвид своите резолюции относно споразуменията за икономическо партньорство с регионите и държавите от АКТБ и по-специално резолюциите си от 26 септември 2002 г.⁷, от 23 май 2007 г.⁸ и от 12 декември 2007 г.⁹,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 14 юни 2010 г. относно детския труд¹⁰,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 16 септември 2010 г. относно "Един променящ се свят: предизвикателство за ЕС"¹¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Социалното измерение на глобализацията — приносът на политиката на ЕС за увеличаване на ползите за всички“ (COM(2004)0383),
- като взе предвид обновената европейска социална програма от 2 юли 2008 г.(COM(2008) 0412),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Насърчаване на осигуряването на достойни условия на труд за всички — приносът на ЕС за осъществяване на програмата за осигуряване на достойни условия на труд в света“

¹ ОВ С 303 Е, 13.12.2006 г., стр.865.

² ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр.128.

³ ОВ С 187Е, 7.8.2003 г., стр. 180.

⁴ ОВ С 104, 14.4.1999 г., стр. 176.

⁵ ОВ С 301 Е, 13.12.2007 г., стр.45

⁶ Приети текстове, P7_TA(2010)0446.

⁷ ОВ С 273 Е, 14.11.2003 г., стр.305.

⁸ ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр.301.

⁹ ОВ С 323 Е, 18.12.2008 г., стр.361.

¹⁰ Заключения на Съвета от 14.6.2010 г. относно детския труд, 10937/1/10.

¹¹ Заключения на Съвета от 16.9.2010 г., EUCO 21/1/10 rev 1.

(COM(2006)0249),

- като взе предвид общественото допитване относно разкриването на нефинансова информация от страна на компаниите, лансирано от отдела за изготвяне на финансови отчети към ГД "Вътрешен пазар и услуги"¹,
  - като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено "Търговия, растеж и световни дела: Търговската политика като ключов елемент на стратегията на ЕС 2020" (COM(2010)0612),
  - като взе предвид общата система за преференции (ОСП) в сила от 1 януари 2009 г., която предоставя безмитен достъп или намаление на митата при по-голям брой продукти, а също така включва и нов стимул за уязвимите страни със специфични търговски, финансови и свързани с развитието потребности²,
  - като взе предвид всички споразумения между Европейския съюз и държави, които не са членки на ЕС,
  - като взе предвид по-специално споразумението за партньорство между членовете на групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и Европейския съюз, подписано в Котону на 23 юни 2000 г., и прегледите на това споразумение от 2005 и 2010 г.³,
  - като взе предвид по-специално приключването на преговорите между ЕС и Колумбия и Перу за подписване на многостранно споразумение за търговия⁴,
  - като взе предвид изслушването „Прилагане на социални и екологични стандарти при търговските преговори“, организирано на 14 януари 2010 г. от Европейския парламент,
  - като взе предвид член 48 от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси, становището на комисията по развитие и становището на комисията по международна търговия (A7-0172/2011),
- А. като има предвид, че високите стандарти на ЕС за социална закрила и за защита на правата на човека са решаващи условия при воденето от страна на Европейския съюз на преговори относно търговските взаимоотношения с държави, които не са членки на ЕС,
- Б. като има предвид, че защитата на икономическите и социалните интереси е задължение за всички държави-членки и за всички останали държави, които са ратифицирали Всеобщата декларация за правата на човека на ООН и че това включва правото на всеки да образува и да се присъединява към профсъюзи, които

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/non-financial_reporting_en.htm

² ОВ L211, 6.8.2008 г.

³ http://ec.europa.eu/development/icenter/repository/second_revision_cotonou_agreement_20100311.pdf

⁴ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=691>

да защитават неговите интереси,

- В. като има предвид, че основните конвенции на МОТ са международно признати като основа за справедлива международна търговия и че за съжаление не всички държави-членки ги спазват изцяло,
- Г. като има предвид, че е в интерес на Съюза да се сключват двустранни търговски споразумения, които да бъдат от полза за Съюза и за търговските партньори, доколкото и двете страни зачитат правата, заложиени във Всеобщата декларация за правата на човека,
- Д. като има предвид, че отношението на всички държави-членки трябва ясно да отразява принципите на европейския социален модел, когато става въпрос за разглеждането на социални въпроси и сътрудничество между държавите-членки въз основа на отворения метод на координация,
- Е. като има предвид, че демокрацията и правовата държава изискват силни и свободни профсъюзи, работнически сдружения и социални движения и че такива могат да съществуват само в демократично общество, управляващо се с разделение на правомощията;
- Ж. като има предвид, че някои развиващи се страни казват, че върху тях се упражнява натиск за отказ от тяхното сравнително предимство, когато Съюзът изисква спазване на международните трудови стандарти,
- З. като има предвид, че декларацията на МОТ от 2008 г. относно социалната справедливост за справедлива глобализация, приета чрез консенсус от 183-те държави-членки на МОТ, в която се заявява, че не може да се прави позоваване на нарушаването на основните принципи и права на трудовото място и то не може да се използва по друг начин като законно сравнително предимство и че трудовите стандарти не следва да бъдат използвани за протекционистки търговски цели,
- И. като има предвид, че някои нечленуващи държави правят опити да прилагат MODE4¹ при преговорите по търговски споразумения с ЕС,
- Й. като има предвид, че много предприятия поемат своята корпоративната социална отговорност (КСО) и се стремят да гарантират спазване на социалните и екологичните стандарти в своята сфера на влияние, например като се присъединяват към Глобалния договор на ООН или участват в доброволни инициативи на промишлеността,
- К. като има предвид, че принципите, определящи КСО, които са напълно признати в международен план, както в рамките на ОИСР, МОТ, така и на ООН, се отнасят до отговорното поведение, което се очаква от предприятията, и предполага на първо място съблюдаването на действащото законодателство в областта на заетостта, социалните отношения, правата на човека, околната среда, интересите на потребителите, прозрачността по отношение на тях и борбата срещу корупцията;

---

¹ СТО: ГАТС, член 1, параграф 2, буква г) = MODE 4.

- Л. като има предвид, че приемането на препоръка относно КСО и насърчаването на нейното спазване следва да бъдат реалност на равнище ЕС,
- М. като има предвид, че глобализацията улеснява мобилността на работниците между държавите-членки и тези, които не са членки,
- Н. като има предвид, че ролята на МОТ за установяването на нови стандарти е значително отслабена в последните години и обикновено се свежда до приемане на декларации, които впоследствие не се спазват, независимо от участието на МОТ в Г-20, световното признаване на Програмата за достоен труд и включването на заетостта и достойния труд в ЦХР №1,
- О. като има предвид, че безусловното зачитане на правото на сдружаване и ефективното колективно договаряне трябва да се напомня,
- П. като има предвид, че следва да се насърчава Дневният ред за достойни условия на труд на МОТ,
- Р. като има предвид, че е от изключително значение да се предотвратят всякакви форми на дискриминация в заплащането, в съответствие с принципа за равно заплащане за равен труд, посочен в член 23 от Всеобщата декларация за правата на човека.
- С. като има предвид, че средносрочната оценка на общата система за преференции (ОСП) ¹ на ЕС показва, че търговският режим ОСП+, който изисква страните бенефициенти да ратифицират и да прилагат ефективно конкретните международни конвенции в областта на правата на човека, основните трудови стандарти, устойчивото развитие и доброто управление, оказва значително положително въздействие върху равенството между половете в тези държави,
- Т. като има предвид, че социална закрила на работниците следва да бъде насърчавана,
- У. като има предвид, че ратификацията и прилагането на конвенциите на МОТ, класифицирани от МОТ като актуални, трябва да се насърчава с оглед постигане на постепенно нарастване покритието на четирите стълба на достойните условия на труд (заетост, социална закрила, социален диалог, права на работното място) и с поставянето по-специално на акцент върху Конвенции № 81 и № 129 относно социалното управление и относно инспекцията на труда, № 122 относно политиката по заетостта и № 144 относно тристранните консултации,
- Ф. като има предвид, че европейската социална програма от 2 юли 2008 г. (COM(2008) 0412), призова за възобновяване на усилията от страна на държавите-членки на ЕС за ратифициране и прилагане на конвенциите на МОТ, класифицирани от МОТ като актуални, с оглед даването на пример на партньорите по света,
- Х. като има предвид, че слабите трудови администрации и недостатъчният капацитет на социалните партньори имаха отрицателно въздействие върху ефективното

---

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/may/tradoc_146196.pdf

прилагане на международните трудови стандарти в редица държави,

- Ц. като има предвид, че според МОТ световните тенденциите за заетостта до 2011 г. се предвижда, че през 2009 г. в световен план 50,1% от всички работници, т.е. 1,53 милиарда, се намират в уязвимо положение по отношение на заетостта¹ и че финансовата и икономическата криза е спряла и обърнала посоката на спада в уязвимото положение по отношение на заетостта, във вида, записан преди 2008 г.,
- Ч. като има предвид, че в Доклада на МОТ относно социалната сигурност по света за 2010 г. се посочва, че над 50% от всички работници нямат никаква социална закрила и че се възобновява интересът към увеличаването обхвата на социалната закрила, в това число утвърждаването на системите за социална сигурност,

Общи принципи

1. припомня, че ЕС цели да стане водещ фактор в света, що се отнася до социалната политика, като насърчава социалните цели в световен мащаб; изтъква важната роля на Европейския парламент, отредена му от Договора от Лисабон, който значително засилва неговото влияние;
2. припомня също, че когато се обмислят политики и цели на Общността, трябва да се отчита хоризонталната социална клауза на член 9 от ДФЕС, например по отношение на член 46, член 49 от ДФЕС или на търговската политика на ЕС, Общността не може да пренебрегва изискванията за общ интерес²;
3. припомня още, че член 7 от ДФЕС изисква съгласуваност на политиката на ЕС и законодателят трябва да вземе предвид всички цели на ЕС и да действа в съответствие с принципа на възлагане на правомощия, което означава, че трябва да се постигне правилният баланс между различните цели и/или интереси, когато се приема акт със специфично правно основание³;
4. призовава настоятелно държавите-членки да спазват основните конвенции на МОТ, особено що се отнася до премахването на пречките пред свободата на сдружаване и колективното договаряне, създадени чрез насърчаване на мнима самостоятелна заетост или чрез принуждаване на хората да се отказват от колективни споразумения;
5. призовава страните по споразуменията за свободна търговия (ССТ) да се ангажират, съгласно задълженията, произтичащи от членството в МОТ и Декларацията на МОТ за основните принципи и права на работното място и последващите я мерки, приети от Международната конференция по труда на нейната 86-та сесия през 1998 г., да уважават, насърчават и осъществяват в своите закони и практики принципите,

---

¹ Уязвимо положение по отношение на заетостта: общият брой работещи за собствена сметка и неплатените семейни работници. Показателят за уязвимост по отношение на заетостта е един от официалните показатели за заетостта на ЦХР, в съответствие с цел №1: Премахване на крайната бедност и глада

² Становище на правната служба на ЕП относно обхвата на член 9 от ДФЕС (хоризонтална социална разпоредба), поискано от председателя на комисията EMPL (SJ-00004/10), параграф 15.

³ същото като при параграф 8

свързани с основните права, а именно:

- а) свобода на сдружаване и реално признаване на правото на колективно договаряне;
- б) премахване на всички форми на принудителен или задължителен труд;
- в) ефективна забрана на детския труд; както и
- г) премахване на дискриминацията, свързана със заетостта и професията;

Международно сътрудничество - социален съюз

- 6. припомня, че на ЕС в световен мащаб се гледа като на магнит и атрактивен партньор поради уникалната комбинация от икономическа динамичност и социален модел;
- 7. подчертава, че европейският социален модел предлага равни възможности в образованието, обучението и трудовия пазар, както и равен достъп до социални услуги като главни стълбове на икономическия успех;
- 8. счита, че неспазването на основните международни социални стандарти представлява форма на социален и екологичен дъмпинг, който вреди на европейските предприятия и работници;
- 9. изисква от Комисията и държавите-членки да си сътрудничат с международните организации за подобряване на социалното измерение на глобализацията, като се позовават на европейския социален модел.
- 10. изтъква значението на последователните действия по отношение на социалната закрила във и извън рамките на Съюза;
- 11. предлага да се разработи диалог със заинтересованите страни, като подчертава значението на социалните въпроси и изтъква колко е важно да се съсредоточим върху прилагането и изпълнението на прагматични и устойчиви решения; във връзка с това подчертава колко е важно да се повишава осведомеността на социалните партньори във връзка с техните права и задължения;
- 12. счита, че е необходимо да се укрепи ролята на компетентните международни институции (по-конкретно МОТ, СТО, ОИСР и ООН) и тяхното сътрудничество за разработване, прилагане и насърчаване на основни международни социални стандарти, както и на съответните санкции;
- 13. обявява се за идеята Съюзът да се въздържа от търговски споразумения със страни, които не зачитат правата на човека и основните трудови стандарти;
- 14. подкрепя създаването на инструменти за устойчив диалог със страните партньорки, който да се основава на взаимно зачитане, да цели развитието на собствените ресурси на страните партньорки, особено на развиващите се страни, и да им дава възможност да разработят внимателно стопанските отрасли;
- 15. призовава също така Комисията да адаптира, при воденето на преговори, своето

равнище на изисквания към степента на развитие на всяка страна партньорка; поради това предлага на Комисията да състави списък с допълнителни стандарти, които трябва да се въведат постепенно и гъвкаво, като се взема предвид икономическото, социалното и екологичното положение на засегнатия партньор;

16. счита, че както на територията на страната партньорка, така и в държавите-членки прилагането на тези основни стандарти следва да бъде обект на постоянно наблюдение от независими органи и че неприлагането или нарушаването им, установено на основата на предварително определени критерии, следва да се санкционира посредством ефикасни и прозрачни процедури;
17. счита, че тези стандарти следва да се прилагат изцяло и че нито свободни зони, нито споразумения със страните домакини могат да бъдат използвани за освобождаване от тях;
18. изисква от Комисията и държавите-членки да си сътрудничат със страните партньорки за провеждане на борба срещу дискриминацията, основаваща се на половата принадлежност, и всички форми на насилие срещу жените и за превръщането на равенството между половете в действителност във и извън Съюза в съответствие с принципите на ЦХР и Пекинската платформа за действие; призовава в тази връзка Комисията и държавите-членки да приложат мерки, които да укрепят значително правното и социално положение на жените, за да използват потенциала на жените за принос за икономическото и социално развитие
19. приветства насърчаването на равенството между половете в развиващите се страни и територии чрез съществуващите и бъдещите търговски споразумения на общата система за преференции; изисква ратифицирането и ефективното прилагане на международните конвенции относно равенството между половете да бъдат предварително условие за всички споразумения за партньорство в сферата на външната търговия и икономиката;
20. освен това призовава Комисията и държавите-членки да си сътрудничат помежду си и със страните партньорки в защитата на уязвимите групи и да провеждат борба не само срещу дискриминацията, основана на половата принадлежност, но и също срещу тази, която се основава на расов или етнически произход, религия или религиозни убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация; обръща особено внимание на лицата, които са обект на различен вид дискриминация и неудобства с оглед намиране на решение на корените за проблема с бедността;
21. призовава Комисията и държавите-членки да превърнат премахването на детския труд и зачитането на правата на детето в приоритет при сключването на търговски споразумения, при воденето на диалог с други държави и при сътрудничеството за развитие, и също така отбелязва, че частният сектор трябва да изиграе ключова роля за зачитането на правата на детето; счита, че мерките за провеждане на борба срещу детския труд следва да включват създаването на достойни работни места за възрастните, като същевременно се даде възможност на децата да получат подходящо образование; изисква освен това да бъде открита гореща телефонна линия на ЕС за детския труд, на която гражданите да могат да подават сигнали за всички дружества, използващи детски труд където и да било по света; счита, че тази

гореща линия следва да разполага с малък, но достатъчен капацитет, който да ѝ дава възможност да публикува годишен доклад относно установените от нея факти;

22. изтъква, че разходите на Съюза в във връзка със сътрудничеството за развитие, споразуменията за асоцииране или стабилност и търговските споразумения създават уникални възможности за подпомагане на страните партньорки за изграждане на устойчиво образование, професионално обучение, институции на пазара на труда и по-високо равнище на социална закрила и на икономическа сигурност и, следователно, на благосъстояние;
23. настоява Комисията и държавите-членки, в рамките на сътрудничеството за развитие и външната помощ, да подкрепят прилагането на програмите за достоен труд, които да отразяват националните нужди и приоритети по отношение на заетостта и социалната политика и да се основават на тристранно споразумение (работодатели, работници, правителства); освен това изисква от Комисията и от държавите-членки да включат по-пълноценно целите на социалната политика и политиката по заетостта в секторите на икономиката и търговията в рамките на сътрудничеството за развитие и външната помощ;
24. изисква от Комисията и от държавите-членки да си сътрудничат със страните партньорки за подобряване качеството на уменията на гражданите, уменията, които са от значение за новите работни места и заетостта, които действат като катализатор на стабилността, просперитета, приобщаващите общества и доброто управление, по-специално в съседните на ЕС държави;
25. призовава за създаването на пост „социален аташе“ в новата Служба за външна дейност, за да се увеличи нейната ефикасност в областта на социалната политика и, по-конкретно, да се гарантира, че достойните условия на труд за всички се прилагат като централна цел на провеждането на политика;
26. признава, че въпреки че международната тенденция в двустранните търговски споразумения постепенно се изменя в посока към по-голямо приемане на трудовите и социалните стандарти, обвързани с търговските програми, в споразуменията за свободна търговия като цяло социалните стандарти се споменават твърде рядко; изразява съжаление, че ЕС не разполага с хомогенна формула за „социална клауза“, която да бъде включена във всички двустранни търговски споразумения; настоятелно призовава ЕС да включва социална клауза в съответствие с другите международно приети и признати стандарти (напр. основните трудови стандарти на МОТ) във всички споразумения на ЕС за международна търговия, включително онези, които попадат в обхвата на СТО;
27. припомня, че както развиващите се, така и за развитите страни трябва да могат да се възползват еднакво от съществуващите практики на СТО;
28. припомня, че политиката на конкуренция и социалната политика трябва да се съчетават и изтъква, че европейския социален модел не може при никакви обстоятелства да бъде отслабен за целите на конкурентоспособността и предполагаемите икономически предимства; припомня, че европейският социален модел трябва да бъде пример за защитата на работниците в развиващите се страни;

Корпоративна социална отговорност

29. припомня, че ЕС си постави за цел не само да се превърне в пример за подражание в областта на корпоративната социална отговорност, но и да насърчава тази отговорност в прилаганите от него външни политики; признава усилията на Комисията да насърчава най-добрите практики в сферата на корпоративната социална отговорност сред европейските дружества, извършващи дейност в чужбина, но подчертава, че тя следва да взема предвид в по-голяма степен значението на сертифицирането и етикетиранието, които показват, че предприятията спазват принципите на корпоративната социална отговорност;
30. изразява становището, че корпоративната социална отговорност е полезна и необвързваща форма на ангажираност от страна на мултинационалните компании; освен това препоръчва целенасочено развитие на корпоративната социална отговорност посредством, *inter alia*, стандарта ISO 26000, Глобалния договор на ООН или Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия, и чрез свързване на корпоративната социална отговорност с по-мощни инициативи за насърчаване на достойния труд на секторно, общинско, държавно и регионално равнище като програмите на МОТ "Better Work" и "SCORE", в които да участват работниците, работодателите, органите и други заинтересовани страни;
31. подчертава, че не следва да се приема директива, регулираща корпоративната социална отговорност и въвеждаща спазването ѝ на равнище ЕС;
32. счита, че Комисията в бъдещото си съобщение относно интернационализацията на дейността на МСП следва да предложи мерки, позволяващи да се подкрепят и насърчават инициативи на МСП в областта на корпоративната социална отговорност, които зачитат принципа „мисли първо за малките“ и отчитат тяхната специфика;
33. призовава Европейската комисия и държавите-членки да се стремят към гарантиране на укрепване на насоките на ОИСР за многонационалните предприятия при текущата актуализация, като се запази и засили тяхното прилагане спрямо „специфични случаи“ и въвеждането на най-добри практики за националните звена за контакт, включително преглед на начина, по който Европейският съюз би могъл да поеме по по-подходящ начин задължения във връзка с тези звена за контакт с помощта на делегациите на Европейската служба за външна дейност;
34. посочва, че КСО следва да обърне внимание на нови области, като организацията на труда, равните възможности и социалната интеграция, мерките срещу дискриминацията, развитието на образованието и обучението през целия живот; подчертава, че КСО следва да включва, например, качеството на работа, равенството по отношение на заплащането и възможностите за професионално развитие и насърчаването на новаторски проекти с цел да се помогне за прехода към устойчива икономика;
35. изисква от Комисията и от държавите-членки да насърчават предприятията, установени в ЕС, да зачитат правата на човека, в това число икономическите и социалните права и околната среда чрез техните дейности по света, по-специално

тези, извършвани от техните дъщерни дружества или други свързани правни субекти;

36. подчертава, че спазването на строги екологични стандарти от страна на предприятия от ЕС в трети страни следва да се счита за поне толкова важно, колкото спазването на правата на работниците, тъй като щетите за околната среда почти винаги излагат на опасност здравето на работниците, унищожават селскостопанските земи, риболовните и други стопански ресурси, като по този начин лишават много хора от основното им препитание;
37. подчертава, че европейските предприятия, техните дъщерни дружества и техните подизпълнители предвид размера на своя дял в международната търговия играят ключова роля при насърчаването и разпространяването на социални и трудови стандарти в целия свят, поради което тяхното поведение следва да се съобразява с европейските ценности и с международно признатите стандарти; счита, че би било правилно и уместно европейските предприятия, които преместват производството си в страни с не толкова строги социални задължения, да бъдат подвеждани под отговорност, включително пред европейски юрисдикции, за евентуалните щети и отрицателни вторични ефекти, засягащи местното население;
38. призовава Комисията да внесе изменения в своето предложение за регламент относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (2010/0383 (COD)), така че да се даде възможност на жалбоподателите да съдят дъщерни дружества, намиращи се в трети страни, заедно с европейската корпорация майка, като добави основания за компетентност;
39. призовава Комисията да се застъпи в полза на интегрирането на корпоративната социална отговорност в многостранните търговски политики, в рамките на международните форуми, които са оказали подкрепа за корпоративната социална отговорност, по-специално ОИСР и МОТ, както и в рамките на СТО в контекста на проведените преговори от Доха;
40. приканва Комисията систематично да включва глава относно устойчивото развитие, съдържаща юридически обвързваща клауза относно корпоративната социална отговорност, в споразуменията за свободна търговия и за инвестиции, които договаря с трети държави;
41. предлага тази клауза относно корпоративната социална отговорност да включва зачитането на осемте основни конвенции и четирите приоритетни конвенции на МОТ, но също и стимули за насърчаване на предприятията да поемат ангажименти във връзка с корпоративната социална отговорност, както и задължение за полагане на грижа от страна на предприятията и групите от предприятия, тоест задължение те да предприемат предварителни активни мерки за идентифициране и превенция на всички нарушения на правата на човека или екологичните права, корупцията и укриването на данъци, включително в дъщерните си предприятия и по снабдителните си вериги (с други думи в своята сфера на влияние);

Права на работниците и условия на труд

42. призовава държавите-членки да спазват и да насърчават основните трудови стандарти на МОТ, да спазват подписаните досега споразумения в социалната сфера и да прилагат на практика техните принципи по отношение на правата на работниците;
43. подчертава, че в няколко страни със статут ОСП+ има данни за многократни нарушения на основни трудови стандарти, което обаче не е довело до прекратяване на преференциите; счита, че неналагането на условия подкопава амбицията на ЕС за насърчаване на социалната политика и основните трудови стандарти в световен мащаб и противоречи на принципа за съгласуваност на политиките за развитие;
44. приветства системата на МОТ за надзор на международните трудови стандарти, която е единствена по рода си на международно равнище и спомага да се гарантира, че страните прилагат конвенциите, които са ратифицирали; подчертава, че в случай на възникване на проблем МОТ следва да съдейства на страните посредством социален диалог и техническа помощ;
45. призовава Комисията да насърчава по-тясното сътрудничество между СТО и МОТ, за да бъде възможно МОТ да внася експертни доклади при търговски спорове, с оглед постигането на трудовите стандарти и интегрирането на достойния труд в дейностите на СТО, както и предотвратяване възникването на пречки пред социалното развитие;
46. застъпва мнението, че политиките на Съюза следва да се съсредоточават върху личностите, както и върху институциите, що се отнася до развитието на човешкия капитал и реформите на трудовия пазар;
47. изразява загриженост относно практиката на някои нечленуващи държави, които прилагат процеса MODE4 за търговските си дейности; призовава по-скоро Комисията и държавите-членки да се насочат към структуриране на международната миграция по начин такъв, че да се избягват експлоатацията и изтичането на мозъци;
48. подкрепя инициативи, които засилват развитието на диалога между социалните партньори и сътрудничеството в страните партньорки и междудържавното сътрудничество, и изисква от Комисията да доразработи съществуващите програми, като се съсредоточи върху насочените към засилване на институционалния капацитет на социалните партньори за разработване и провеждане на политики;
49. обявява се за прилагане на свободата на сдружаване за професионалните съюзи и на правото на колективно договаряне без изключение с цел прилагане, подобряване и защита на достойни условия на труд;
50. припомня насоките на ЕС относно различни въпроси, свързани с правата на човека, които представляват силен политически сигнал, че това са приоритети за Съюза; следователно изисква от Съвета да приеме подобни насоки, основани върху осемте основни конвенции на МОТ, които да се използват като прагматичен инструмент на ЕС, който да подпомага напредъка на външната социална политика на Съюза; подчертава, че спазването на международното право в областта на правата на

човека остава обвързващо задължение на всички дружества в съответствие с Всеобщата декларация;

51. призовава Комисията и държавите-членки да разработят проактивен подход за справяне със социалните последици от приспособяването и реструктурирането, свързани с глобализацията;

Световно икономическо управление

52. приветства организирането на срещи на равнище социални министри на Г20 и приканва Комисията да взема активно участие в тях; съжалева, че като цяло последващите действия на равнище ЕС остават незадоволителни;
53. изисква от Комисията и държавите-членки да интегрират заетостта, социалните и екологичните политики, в това число въпросите свързани с половата принадлежност, във всички преговори относно структурите на световното икономическо управление и макроикономическите диалози;
54. призовава Комисията и държавите-членки да насърчават доброто управление във финансовата, данъчната и съдебната сфера като начин за засилване на социалното измерение на глобализацията;
55. изисква от Комисията препоръка до държавите-членки на ЕС в полза на прилагането и ратифицирането на конвенциите на МОТ, определени от МОТ като меродавни, с цел подобряване на състоянието на правата на работниците и на условията на труд в Съюза и страните партньорки, която да е насочена към честна и приобщаваща глобализация чрез по-голяма последователност във външното измерение на икономическата и социалната политика на държавите-членки; изисква от Комисията в същия смисъл да насърчи държавите-членки да провеждат редовни прегледи на последиците от икономическите, финансови и търговски политики;
56. счита, че създаването на все повече международни регулаторни органи повдига неотложни въпроси, свързани с последователността и ефективността на международния правен ред, по-конкретно по отношение на защитата на правата на работниците и на основните права;
57. предлага глобалното управление да бъде предефинирано с оглед по-голяма степен на интеграция на регулаторните органи в правния ред на ООН и по-голяма степен на зачитане на принципите, възприети от неговите специализирани агенции, по-конкретно МОТ и СЗО;

o

o o

58. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Външното измерение на социалната политика включва дейности и инициативи на ЕС, целящи насърчаването на трудовите и социалните стандарти в държавите, които не са членки на ЕС.

Независимо от това, че Лисабонската стратегия и ЕС 2020 поставят върху социалната политика по-голям акцент отколкото преди това, то въпросите, свързани с конкурентоспособността и икономическите фактори продължават да имат приоритет пред социалните въпроси.

Основните трудови стандарти са заложи в осемте конвенции на МОТ, които съсредоточават своето внимание върху свободата на сдружаване и колективното договаряне, премахването на принудителния и задължителния труд, премахването на дискриминацията по отношение на заетостта и на професионален признак и премахването на детския труд. Не само от тези конвенции, но и също така от доклада на Световната комисия относно социалното измерение на глобализацията става ясно, че е необходимо повърхностното внимание, обръщано на пазарите, да бъде променено с оглед проявяване на по-сериозен интерес към хората, т.е. вниманието да се съсредоточи върху защитата на правата на работниците и на принципите на трудовото право. С оглед воденето от страна на ЕС на преговори с държави, които не са членки на ЕС, те трябва да спазват посоченото по-горе. Това е условие, без което е невъзможно воденето на преговори с държави, които не са членки на ЕС. Търговската политика не може да не взема под внимание всяко неспазване на правата на работниците и следователно развитието на обществото може да продължи само след премахването на тези недостатъци.

С определянето на трудови стандарти ЕС подкрепя възможностите на мъжете и жените да получат право на достойна и производителна работа в условия на свобода, равенство, сигурност и достойнство. В условията на текущата глобализация, международните трудови стандарти представляват основата, гарантираща, че растежът на световната икономика ще е от полза за всички.

Международните трудови стандарти следва на първо място да гарантират развитието на хората като човешки същества. Хората не са стоки, чиито цени подлежат на договаряне. Работата е част от нашето ежедневие и е от съществено значение за достойнството, благосъстоянието и развитието на всяко едно лице. Тези ценности следва да бъдат основните цели на икономическото развитие. Следователно международните трудови стандарти се използват за гарантиране, че икономическото развитие продължава да съсредоточава усилено своето внимание върху подобряване живота на хората, а не върху определянето на условията и правата на работниците.

При извършване на оценка на ситуацията в страни, с които провеждането на преговори има смисъл, ние трябва да се основаваме на социалната политика на ЕС и на гаранциите, включени в Социалната харта на ЕС.

Социалната политика на ЕС по отношение на държавите, които не са членки на ЕС,

трябва да бъде последователна, прагматична, единна и професионална. Връзката с МОТ и СТО е от съществено значение тук и следва да бъде по-уравновесена. Парадоксален е фактът, че колкото по-голямо е влиянието на ЕС върху конвенциите на МОТ, толкова по-малък брой от тях биват ратифицирани. В случая със СТО е необходимо да се засили връзката между търговските преговори и социалните стандарти.

В началото на века ЕС промени своята стратегия за външното измерение на социалната политика като смени подхода със задължителен характер с такъв, който няма задължителен характер, т.е. от акцентирание върху връзката между социалните стандарти и търговските споразумения към съсредоточаване на вниманието върху международното сътрудничество и диалога.

ЕС използва различни видове инструменти за прилагане на социалната политика в държавите, които не са членки на ЕС. Те са задължителни, незадължителни и финансови инструменти. Използването на тези инструменти е доказателство, че ЕС очаква определено поведение, като резултат от връзките със неговите търговски партньори. Независимо от това основната пречка е прилагането на тези инструменти и тяхното изпълнение в страните партньорки. Следователно е от съществено значение за ЕС да съсредоточи в по-голяма степен своето внимание върху тяхното прилагане и изпълнение; по-специално конвенциите на МОТ и принципите на корпоративната социална отговорност. Често правната уредба на тази страна представлява пречка за това; независимо от това слабата политическа воля и вътрешният икономически натиск изиграват също така роля. Непознаването на правата от страна на работниците е друг значим фактор.

Подборът на инструментите, които ще бъдат използвани от ЕС по отношение на различните държави, е повлиян от географското местоположение на тези държави, тяхната връзка с ЕС и най-вече от етапа на преговорите за евентуалното им присъединяване към ЕС. Друг фактор е икономическото положение на държавата и нейното място в световната икономическа надпревара. Вярно е, че колкото по-близо да ЕС стои дадена държава и икономическите и политическите връзки помежду им са по-тесни, толкова по-голямо влиянието на ЕС върху тази държава.

ЕС все по-често използва незадължителни инструменти. Те се фокусират върху диалога и препоръките (корпоративната социална отговорност, Дневният ред за достойни условия на труд) и следователно нямат нормативен характер. С тях се цели промяната в поведението на дадена държава въз основа на анализ на техните опции. Задължителните инструменти като законодателството и разпоредбите на ЕС (споразуменията за свободна търговия, конвенциите на МОТ, търговските политики на СТО) имат правни последици и държавите могат да бъдат санкционирани при нарушаването им. Следователно тяхното използване понякога се поставя под въпрос. За разлика от тях финансовите инструменти включват безвъзмездни средства, техническа помощ и средства като ЕФПГ, които дават възможност за проява на желаното поведение. Техническата помощ се предоставя например на страни, които се подготвят за присъединяване към ЕС, и предоставя един вид помощ за адаптиране на тяхното законодателство към европейските стандарти, напр. чрез различни обучения (Европейската фондация за обучение).

Китай и други азиатски държави с бързоразрастваща се икономика се превръщат във все по-значими фактори в областта на чуждестранните инвестиции. Този феномен все пак се свързва с риска, че тези държави и техните компании ще изнасят по-ниски трудови стандарти. Не можем да позволим на държави, които не са членки на ЕС и желаят да сключат търговски споразумения с ЕС, да не вземат предвид разпоредбите, които са задължителни за ЕС.

ЕС трябва да бъде нащрек по отношение на процесите от тип MODE4. Той позволява на международните компании да използват своя собствена работна ръка в чужда държава, в която компанията извършва дейност, и по този начин ограничава правата на работниците в приемащата държава. Това всъщност насърчава социалния дъмпинг, срещу който остро се изправя ЕС. Следователно не е възможно MODE4 и подобни феномени да бъдат приети в каквито и да е преговори с цел сключване на договор.

ЕС има добра репутация по отношение на провеждането на международен диалог по социалните въпроси. В тази връзка той се счита за ценен партньор, на когото може да се има доверие. Това трябва да бъде използвано за постигането на амбициозните цели, които ЕС си е поставил. Една от тях е изграждането на последователен, интегриран и професионален подход от страна на ЕС по отношение на външното измерение на социалната политика. Ключовата роля се изиграва от координацията в рамките на Европейския парламент, но и също така с Европейската комисия и новосъздадената Служба за външна дейност.

Следващата стъпка би следвало да бъде създаването на един вид социален съюз, в който и чрез който ЕС би могъл да бъде източник на високи трудови стандарти. Китай е ясен пример за страна, която бързо печели статут на основен участник в Азия. Неговата значимост нараства; сферата на трудовите стандарти обаче има за китайците по-скоро отрицателно значение. Въпреки това няма причина да не се използват исторически добрите отношения с Китай и да не се създаде социален съюз с Китай. Гореспоменатото сътрудничество с НПО като МОТ и СТО следва също да се подобри. Необходимо е да се предприеме балансиран подход, за да се избегне положение, при което МОТ да бъде разглеждана само като инструмент на ЕС въз основа на тесните връзки между МОТ и ЕС. По-тесните връзки между търговските преговори и социалните стандарти в контекста на СТО са споменати по-горе.

Международните компании са главни участници в прилагането на социалните стандарти. Затова е от жизнено значение да имаме недвусмислено определение на корпоративната социална отговорност, което да пресече настоящото разнообразие от тълкувания и да установи минимални изисквания за корпоративна социална отговорност и начин за наблюдение на тяхното изпълнение.

Дружествата и организациите се създават основно за обслужване на широк интерес, а именно да правят печалба. Те имат все по-малко желание да спазват националното и международно законодателство и договорни задължения. Те се възползват максимално от местата с ниски данъци, евтина работна ръка и закони за опазване на околната среда и най-уязвимите работници. Мултинационалните компании често направляват правителствата, които имат интерес от тяхната дейност на своя територия. Броят на работните места, наричани несигурни, тоест нестабилни и неподходящи, постоянно

нараства.

Законодателството не може да ги принуди автоматично и въпреки интересите им да споделят местна, регионална и корпоративна отговорност за последиците от техните решения върху заинтересованите страни, особено на мястото, където развиват дейност. Това означава радикална промяна в ситуацията отпреди започването на глобализацията, когато дружества, развиващи дейност в даден регион от десетилетия, трябваше да поемат отговорността за неговото състояние и развитие.

Корпоративната социална отговорност е термин, използван от 70те години насам. Някои го определят като: „понятие, означаващо, че дружествата включват социални и екологични съображения в своите бизнес дейности и в своето взаимодействие със заинтересованите страни на доброволна основа“.

Мултинационалните компании разбраха, че ако участват в разходите, от които държавата се отказва, това ще засили тяхната позиция в обществото и следователно ще увеличи техните печалби. В някои страни те премахват социалната неправда на места, където държавата не го прави. Корпорациите изградиха своята социално отговорна политика в период на икономически растеж. Няма ли това да се промени в настоящите по-малко благоприятни в икономическо отношение времена?

Европейската конфедерация на профсъюзите и международните профсъюзи отхвърлят корпоративната социална отговорност, ако тя се използва или ако с нея се злоупотребява само за целите на връзките с обществеността, рекламата и маркетинга. Те приемат корпоративната социална отговорност, ако тя допринася за устойчивия растеж, ако не избягва диалога със служителите и ако не се разглежда като алтернатива на трудовото законодателство и колективното договаряне.

Ако дадено дружество трябва да бъде публично отговорно, то трябва да прилага високи стандарти на вътрешно равнище и едва след това - и на външно със заинтересованите страни.

Това означава: да зачита и насърчава почтени трудови правоотношения, да насърчава участието на служителите чрез консултации и информация, както и чрез колективно договаряне, да развива техните умения и квалификация и учението през целия живот, да спазва стандартите за безопасност на работното място, да насърчава равенството между мъжете и жените, да създава подходяща среда за социалните партньори да предвиждат и управляват промените, настъпващи на трудовия пазар, включително реструктурирането, да подобрява качеството на труда, да интегрира и закриля уязвимите групи работници като младите, възрастните, лицата с увреждания и мигрантите.

Уловките на корпоративната социална отговорност могат да се крият във факта, че тя е все още доброволна инициатива, следователно поражда опасения, че може да й липсват обективни, последователни и прозрачни критерии за служители, потребители и други заинтересовани страни, въз основа на които критерии биха могли да се измерват постиженията на дружествата в областта на корпоративната социална отговорност.

Друг спорен момент в корпоративната социална отговорност е свързан със страха, че

това понятие ще стане един вид закон с незадължителна юридическа сила. Ако правителствата се откажат от своята отговорност да поддържат европейския социален модел, има заплаха от приватизация на трудовото законодателство и системите на социална сигурност и социални услуги. Тяхната защита не може да се корени в доброволни и правно неприложими инициативи като корпоративната социална отговорност.

Също така е налице заплаха от погрешно тълкуване и замяна на превърнатите в институция социално партньорство, социален диалог, участие на служителите и права на профсъюзите с нещо доброволно и необвързващо.

Световната конкуренция тласка компаниите към разширяване към нови пазари. Това разширяване изисква големи инвестиции. Това води до навлизане на финансовия свят в предприемачеството и до въздействието му върху процесите на вземане на решение в компанията, за да постигне тя бърза, по възможност моментална и спекулативна печалба посредством борсови трансакции.

Международните финанси / институции / инвеститори упражняват един вид контрол над икономическата дейност на предприятията. Финансовият пазар се превръща в пазар на корпоративен контрол.

Въпросът е също поет от Международната организация по стандартизация (ISO), която е изготвила окончателен проект на тъй наречения ISO 26 000, който следваше да бъде ратифициран от държавите-членки до края на 2010 г. Текстът беше изготвен от правителства, представители на работниците (съюзи), корпоративния сектор, представители на потребителите и клиентите, НПО, служби и изследователски организации, академичните среди и много други. Тези експерти са от над 90 страни и 40 международни или регионални организации. Някои от тези субекти положиха усилия да не позволят това да остане в обичайната много техническа концепция на ISO.

Този стандарт „предоставя напътствия на ползвателите и не е предназначен, нито е подходящ за сертифициране. Всяко предложение за сертифициране или искане за сертифициране по ISO 26 000 би било погрешно тълкуване на намерението и предназначението на този международен стандарт“.

За в бъдеще е необходимо ЕП и международните и европейски профсъюзи да обединят усилия и да привнесат в инициативата своите собствени положителни и неотложни препоръки.

23.3.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО РАЗВИТИЕ

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно външното измерение на социалната политика, насърчаване на трудовите и социалните стандарти и европейска корпоративна социална отговорност (2010/2205(INI))

Докладчик по становище: Catherine Grèze

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по развитие приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава, че спазването на основните трудови стандарти и на програмата за достоен труд на МОТ, както и на Насоките на ОИСР за мултинационалните предприятия и Глобалния договор на ООН, може да има положително отражение върху икономиката на дадена страна чрез гарантирането на социално-политическа стабилност и чрез повишаването на равнището на умения на работната сила в страната; в този контекст изразява убеждение, че включването на социална клауза в споразуменията на СТО е от изключителна важност, тъй като трудовите стандарти са от съществено значение за постигане на Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) и за подпомагане на вътрешното развитие в бедните страни; отбелязва, че социалните разпоредби в преференциалните търговски споразумения, сключени от ЕС, са представени по-скоро като цели за постигане, отколкото като обвързващи ангажименти за прилагане, и че не е предвиден истински механизъм за прилагането им; затова подчертава колко е важно да бъдат взети конкретни мерки, за да се гарантира, че социалните разпоредби в преференциалните търговски споразумения, сключени от ЕС, ще се постигат и ще подлежат на подходящ мониторинг, преглед и прилагане;
2. призовава Европейския съюз и неговите държави-членки да окажат натиск върху европейските дружества с присъствие в развиващите се страни да играят ролята на модел за социална отговорност и за насърчаване на достойни условия на труд;

3. подчертава, че в няколко страни със статут ОСП+ има данни за многократни нарушения на основни трудови стандарти, което обаче не е довело до прекратяване на преференциите; счита, че неналагането на условия подкопава амбицията на ЕС за насърчаване на социалната политика и основните трудови стандарти в световен мащаб и противоречи на принципа за съгласуваност на политиките за развитие;
4. отчита, че въпреки че международната тенденция в двустранните търговски споразумения постепенно се изменя в посока към по-голямо приемане на трудовите и социалните стандарти, обвързани с търговските програми, в споразуменията за свободна търговия като цяло социалните стандарти се споменават твърде рядко; изразява съжаление, че ЕС не разполага с хомогенна формула за „социална клауза“, която да бъде включена във всички двустранни търговски споразумения; настоятелно призовава ЕС да включва социална клауза в съответствие с другите международно приети и признати стандарти (напр. основните трудови стандарти на МОТ) във всички споразумения на ЕС за международна търговия, включително онези, които попадат в обхвата на СТО;
5. призовава Комисията и държавите-членки да подкрепят инициативи, насочени към насърчаване на продуктивна заетост, инвестиции в човешки ресурси, механизми за преразпределение, социална защита, равенство между половете, социален диалог и ефективно упражняване на права на работното място;
6. насърчава страните по споразуменията за свободна търговия да продължават да приемат пълната и продуктивна заетост и достойния труд за всички като основен елемент на устойчивото развитие за всички държави и като приоритетна цел на международното сътрудничество, както и да насърчават развитието на международната търговия по начин, който да способства за пълната и продуктивна заетост и достоен труд за всички в съответствие с Декларацията на министрите от Икономическия и социален съвет на ООН от 2006 г. относно целите за пълна трудова заетост и достойни условия на труд;
7. призовава страните по споразуменията за свободна търговия да се ангажират, съгласно задълженията, произтичащи от членството в МОТ и Декларацията на МОТ за основните принципи и права на работното място и последващите я мерки, приети от Международната конференция по труда на нейната 86-та сесия през 1998 г., да уважават, насърчават и осъществяват в своите закони и практики принципите, свързани с основните права, а именно:
  - а) свобода на сдружаване и реално признаване на правото на колективно договаряне;
  - б) премахване на всички форми на принудителен или задължителен труд;
  - в) ефективна забрана на детския труд; както и
  - г) премахване на дискриминацията, свързана със заетостта и професията;
8. отбелязва, че присъединяването към конвенциите на МОТ зависи от отделните страни и държави-членки, но изразява съжаление за незадоволителното прилагане и изпълняване на социалните стандарти, особено на конвенциите на МОТ и принципите за корпоративната социална отговорност (КСО), в редица от страните партньори на ЕС; съответно насърчава ЕС да вземе мерки, за да обезпечи

ефективното прилагане на социалните стандарти; подчертава, че МОТ позволява да се налагат търговски санкции на страни, които не спазват международните си задължения; призовава ЕС да следва базиран на стимули и санкции подход в контекста на двустранните и регионалните споразумения, за да гарантира, че социалните разпоредби на преференциалните споразумения на ЕС се прилагат ефективно; подчертава, че ОСП и ОСП+ следва да подлежат на последователен мониторинг и че процесът на мониторинг следва да стане по-прозрачен;

9. приветства системата на МОТ за надзор на международните трудови стандарти, която е единствена по рода си на международно равнище и спомага да се гарантира, че страните прилагат конвенциите, които са ратифицирали; подчертава, че в случай на възникване на проблем МОТ следва да съдейства на страните посредством социален диалог и техническа помощ;
10. отбелязва, че в своите търговски споразумения ЕС вече се е ангажирал с насърчаването на достойни условия на труд и с борбата срещу експлоатацията, но също така отбелязва, че ЕС не налага евентуалната условност, включена в много от двустранните и регионалните споразумения за свободна търговия; настоятелно призовава ЕС, в тази връзка, да интегрира социалната политика в контекста на Европейската служба за външна дейност и да обезпечи ратифицирането и прилагането на основните трудови стандарти, като същевременно се избягват дерогациите от общото регламентиране, напр. в зоните за обработка на стоки за износ, тъй като подобни изключения водят до риск от надпревара за достигане на най-ниски равнища, което е в ущърб на определени социални стандарти;
11. настоява, че търговските преговори, водени в рамките на СТО, не трябва да излагат на риск социалното развитие; отново подчертава, че МОТ следва да може да представя експертни доклади пред СТО при търговски спорове;
12. призовава Комисията и държавите-членки да насърчават доброто управление във финансовата, данъчната и съдебната сфера като начин за засилване на социалното измерение на глобализацията;
13. припомня, че КСО е концепция, според която дружествата доброволно включват социални и екологически съображения в своята бизнес стратегия; отбелязва, че изпълнението на практики, свързани с КСО, може да възстанови доверието в бизнеса, което е от ключово значение за социалната пазарна икономика на Европа; при все това отбелязва, че поради разнородността на понятието за КСО, тъй като различните дружества са разработили различни стандарти по отношение на социалното счетоводство, одита и отчитането, възниква въпросът за сравнимостта; отчита усилията, положени от ЕС за прилагане на по-обща насоки за дефинирането и ползването на КСО; при все това посочва, че понятието все пак остава разнородно и хетерогенно; настоятелно призовава ЕС да предприеме конкретни действия на международните форуми, за да промени КСО от чисто доброволен подход и да набележи ясни правни задължения за корпорациите по отношение на правата на човека и основните трудови стандарти, както и ефективни начини за търсене на отговорност от тях в случай на неспазване; счита например, че когато мултинационалните дружества поискат от държавите-членки инвестиционни

гаранции, държавите-членки следва да обвържат тези гаранции с изпълнението на официалните насоки за КСО;

14. призовава Комисията и държавите-членки да разработят проактивен подход за справяне със социалните последици от приспособяването и реструктурирането, свързани с глобализацията;
15. призовава Комисията да подкрепя основните конвенции на МОТ по по-проактивен начин и да открие гореща телефонна линия на ЕС за детския труд, на която гражданите да могат да подават сигнали за европейски дружества, използващи детски труд където и да било по света; счита, че тази гореща линия следва да разполага с малък, но достатъчен капацитет за провеждане на изследвания, който да ѝ дава възможност а) да публикува годишен доклад за установените от нея факти и б) да съдейства на европейските дружества в усилията им да премахнат детския труд от своите снабдителни вериги;
16. призовава настоятелно ЕС да предприеме подходящи мерки на международно равнище за борба срещу социалния дъмпинг, който се наблюдава в бизнес практиките в някои страни, както в ЕС, така и в трети държави, на които ЕС предоставя своята помощ за развитие;
17. посочва необходимостта от откриване на подходящ баланс между увеличаването на конкурентоспособността на промишлеността и справянето с въздействието на бизнеса върху околната среда и обществото; приветства инициативите, предприети от Комисията за включване на корпоративната социална отговорност като част от стратегията Европа 2020 за разумен, устойчив и приобщаващ растеж.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.3.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 16 -: 12 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Alf Svensson, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Proinsias De Rossa, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Santiago Fisas Aixela, Isabella Lövin, Judith Sargentini, Jan Zahradil
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Josefa Andrés Barea

17.3.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно външното измерение на социалната политика, насърчаването на трудовете и социалните стандарти и европейската корпоративна социална отговорност (2010/2205(INI))

Докладчик по становище: Tokia Saïfi

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по международна търговия приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. припомня, че ЕС си постави за цел не само да се превърне в отличен пример в областта на корпоративната социална отговорност, но и да насърчава тази отговорност в прилаганите от него външни политики; признава усилията на Комисията да насърчава най-добрите практики в сферата на корпоративната социална отговорност сред европейските дружества, извършващи дейност в чужбина, но подчертава, че тя следва да взема предвид в по-голяма степен значението на сертифицирането и етикетирването, които показват, че предприятията спазват принципите на корпоративната социална отговорност;
2. счита, че неспазването на основните международни социални стандарти представлява форма на социален и екологичен дъмпинг, който вреди на европейските предприятия и работници;
3. счита, че е необходимо да се укрепи ролята на компетентните международни институции (по-конкретно МОТ, СТО, ОИСР и ООН) и да се търси тяхното сътрудничество за разработване, прилагане и насърчаване на основни международни социални стандарти, както и на съответните санкции;
4. приканва Комисията систематично да включва глава относно устойчивото развитие, съдържаща юридически обвързваща клауза относно корпоративната социална отговорност, в споразуменията за свободна търговия и за инвестиции, които договаря с трети държави;

5. предлага тази клауза относно корпоративната социална отговорност да включва зачитането на осемте основни конвенции и четирите приоритетни конвенции на МОТ, но също и стимули за насърчаване на предприятията да поемат ангажменти във връзка с корпоративната социална отговорност, както и задължение за полагане на грижа от страна на предприятията и групите от предприятия, тоест задължение те да предприемат предварителни активни мерки за идентифициране и превенция на всички нарушения на правата на човека или екологичните права, корупцията и укриването на данъци, включително в дъщерните си предприятия и по снабдителните си вериги (с други думи в своята сфера на влияние);
6. приканва също така Комисията да адаптира при преговорите своето равнище на изисквания към степента на развитие на всяка страна партньорка; поради това предлага на Комисията да състави списък с допълнителни стандарти, които трябва да се въведат постепенно и гъвкаво, като се взема предвид икономическото, социалното и екологичното положение на засегнатия партньор;
7. счита, че както на територията на страната партньорка, така и в държавите-членки прилагането на тези основни стандарти следва да бъде обект на постоянно наблюдение от независими органи и че неприлагането или нарушаването им, установено на основата на предварително определени критерии, следва да се санкционира посредством ефикасни и прозрачни процедури;
8. счита, че тези стандарти следва да се прилагат изцяло и че нито свободни зони, нито споразумения със страните домакини могат да бъдат използвани за освобождаване от тях;
9. подчертава, че европейските предприятия, техните дъщерни дружества и техните подизпълнители предвид размера на своя дял в международната търговия играят ключова роля при насърчаването и разпространяването на социални и трудови стандарти в целия свят, поради което тяхното поведение следва да се съобразява с европейските ценности и с международно признатите стандарти; счита, че би било правилно и уместно европейските предприятия, които преместват производството си в страни с не толкова строги социални задължения, да бъдат подвеждани под отговорност, включително пред европейски юрисдикции, за евентуалните щети и отрицателни вторични ефекти, засягащи местното население;
10. счита, че Комисията в бъдещото си съобщение относно интернационализацията на дейността на МСП следва да предложи мерки, позволяващи да се подкрепят и насърчават инициативи на МСП в областта на корпоративната социална отговорност, които зачитат принципа „мисли първо за малките“ и отчитат тяхната специфика.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	16.3.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 23 -: 4 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Kader Arif, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Метин Казак, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Miloslav Ransdorf, Michael Theurer

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	14.4.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 36 -: 11 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Coffferati, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Tunne Kelam, Gesine Meissner, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor, Dirk Sterckx, Emilie Turunen, Cecilia Wikström